

Problem 3 Numerical methods for ODEs [10 pts] Consider python code that solves an initial value problem with a Runge-Kutta method and prints the resulting x and y value after N steps:

```

1 def f(x, y):
2     return x * y**2
3
4 def step(x, y, h):
5     k1 = f(x, y)
6     k2 = f(x + h, y + h * k1)
7     y_new = y + (h / 2) * (k1 + k2)
8     x_new = x + h
9     return x_new, y_new
10
11 x = 0
12 y = 0.5
13 h = 0.1
14 N = 20
15
16 for n in range(N):
17     x, y = step(x, y, h)
18
19 print(x, y)

```

$$f(t, y) = ty^2$$

$x = t$ her

- a) What is the initial value problem that the code solves?
- b) Write the Butcher tableau for the method used. Is the method explicit or implicit? motivate your answer.

a) $y' = f(t, y) = ty^2$, $y(0) = 0,5$

b) RK med s steg

$$u_{n+1} = u_n + h \sum_{i=1}^s b_i K_i$$

$$\begin{array}{c|c} \bar{c} & A \\ \hline & \vec{b}^T \end{array}$$

$$K_i = f(t_n + c_i h, u_n + h \sum_{j=1}^s a_{ij} K_j)$$

$$2 \text{ steg} \begin{cases} K_1 = f(t_n, u_n) \\ K_2 = f(t_n + h, u_n + hK_1) \\ u_{n+1} = u_n + \frac{h}{2}(K_1 + K_2) \end{cases}$$

Butcher tabla

↙ eksplisitt

0	0	0
1	1	0
	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$

$a_{ij} = 0$ for $j \geq i$, så metoden er eksplisitt.

Oppgave 8

a) Gitt initialverdi problemet

$$y' = \sqrt{y}, \quad y(0) = 1.$$

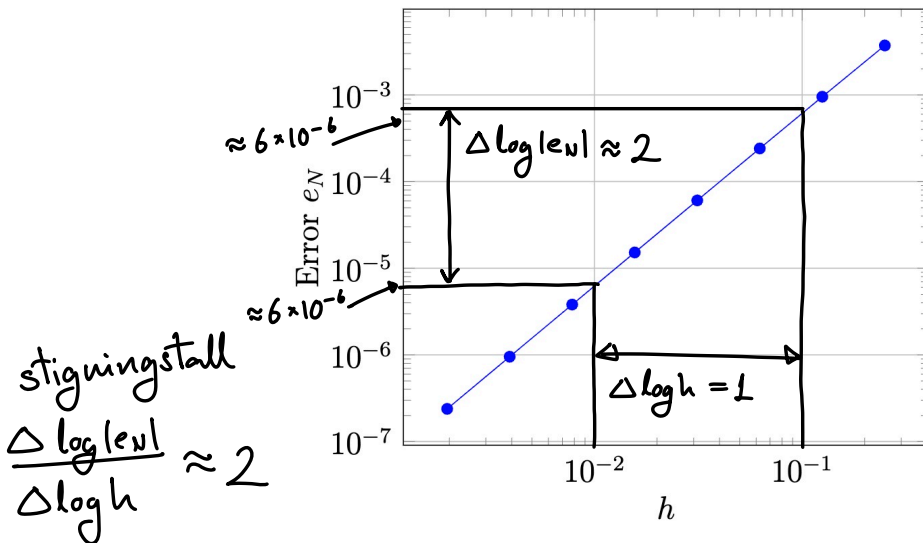
Skriv ned en *fullstending* algoritme for å finne en tilnærming til $y(2)$ ved bruk av implisitt (baklengs) Eulers metode, med steglengde $h = 2/N$.

Utfør et steg med algoritmen med $h = 0.1$, dvs. finn en tilnærming til $y(0.1)$.

NB! Algoritmen må gjerne skrives i form av kode i f.eks. MATLAB eller Python. Den skal være tilstrekkelig detaljert til at den kan implementeres.

b) Vi antar nå at ligningen over løses med en ikke oppgitt metode. Feilen $e_N = |y(2) - y_N|$ er målt for ulike skritt lengder $h = 2/N$, og resultatet er presentert i følgende konvergensplott:

Convergence plot

Hva mener vi med en metodes orden, og hvordan kan ordenen leses av et konvergensplott som dette?

Hva er denne metodens orden?

a) Baklengs Euler: $u_{n+1} = u_n + h f(t_{n+1}, u_{n+1})$

$$y' = f(t, y) = \sqrt{y}, \text{ estimer } y(2)$$

• Kode

```
import math
```

```
N = 100 ← f.eks.
```

```
h = 2/N
```

```
u = 1
```

{ Alternativ 1) bruk en rot-finner

$$u_{n+1} = u_n + h \sqrt{u_{n+1}} \rightarrow g(x, s) = x - s - h \sqrt{x}$$

\uparrow \nwarrow
 u_{n+1} u_n

```
def g(x, s):
```

```
    return x - s - h * math.sqrt(x)
```

```
for i in range(N):
```

```
    u = "løs  $g(x, u) = 0$  m.h.p.  $x$ " gjetning
```

```
    (u = scipy.optimize.fsolve(g, u, u))s
```

print(u)

{Alternativ 2) eksplisitt formel for u_{n+1}

for i in range(N):

$$u = u + (h**2 + \text{math.sqrt}(4*u*h**2 + h**4))/2$$

print(u)

• Utleddning av formel for u_{n+1} :

$$u_{n+1} = u_n + h\sqrt{u_{n+1}}$$

$$(h\sqrt{u_{n+1}})^2 = (u_{n+1} - u_n)^2$$

⋮

$$u_{n+1}^2 - (2u_n + h^2)u_{n+1} + u_n^2 = 0$$

$$u_{n+1} = \frac{2u_n + h^2 \pm \sqrt{(2u_n + h^2)^2 - 4u_n^2}}{2}$$

$$= u_n + \frac{1}{2}h^2 \pm \frac{1}{2}\underbrace{\sqrt{4u_n h^2 + h^4}}_{\geq \sqrt{h^4} = h^2}$$

$u_{n+1} - u_n < 0$ for $-$, og ≥ 0 for $+$.

Vi vil ha $y' = \sqrt{y} \geq 0$, så vi velger $+$.

• Ett steg med $h=0,1$

$$u_0 = 1 \quad u_0 = 1$$

$$u_1 = u_0 + \frac{1}{2}(h^2 + \sqrt{4u_0h^2 + h^4})$$

$$\approx 1,1051$$

b) • Metodens orden er det største heltallet p slik at

$$|e_n| = |y(2) - u_n| \leq C h^p$$

for en konstant C og $h > 0$.

• For små h er typisk $|e_n| \approx C h^p$

$$\Rightarrow \log |e_n| \approx \log(C h^p) = \log C + p \cdot \log h$$

\rightarrow lineær graf i log-log plot

Metodens orden kan dermed leses av som **stigningstallet** til $\log|e|$ som en funksjon av $\log h$.

- Grafen har stigningstall 2, så metodens orden er 2.